

København, den 12. maj 2005

Statsminister Anders Fogh Rasmussen

Statsministeren har ved flere lejligheder givet udtryk for regeringens ønske om det bredest mulige flertal bag de enkelte lovforslag til struktur- og opgavereformen.

Vi er nu på vej ind i den afgørende forhandlingsfase for de enkelte lovforslag. Socialdemokraterne og Det Radikale Venstre vil i den forbindelse understrege vores vilje til brede løsninger. Desværre oplever vi på flere områder en meget beskeden vilje hos ministrene til at efterleve statsministerens erklærede vilje til åbenhed og reelle forhandlinger.

Det blev senest demonstreret, da beskæftigelsesministeren pludselig indgik en ny aftale med Dansk Folkeparti om strukturen på beskæftigelsesområdet uden nogen form for drøftelser med vore to partier. Det skete på trods af klare tilkendegivelser fra os om en stor vilje til at nå fælles løsninger. Et sådant forløb strider direkte imod statsministerens udtrykte vilje til forhandling og ønsker om brede løsninger. Derfor vil vi opfordre statsministeren til at sikre, at der er den fornødne åbenhed hos ministrene, så der kan føres reelle forhandlinger.

Socialdemokraterne og Det Radikale Venstre har en række konkrete og konstruktive forslag til ændringer således, at mange af struktur- og opgavereformens lovforslag kan vedtages med brede flertal. Vi har følgende overordnede punkter til videre drøftelse:

1. Det er helt afgørende, at beskæftigelsen fremmes i de kommende år. Globaliseringen vil betyde flere jobskift og øget mobilitet regionalt og på landsplan i den enkeltes arbejdsliv. Derfor er der behov for en vis statslig styring af beskæftigelsesindsatsen. Vi er bekymrede for, at et kommunalt ansvar vil skabe et mere usammenhængende arbejdsmarked, store forskelle i kvaliteten af jobformidlingen til ledige samt en for snæver geografisk indsats. I 1990'erne blev den positive udvikling i beskæftigelsen netop grundlagt på gode muligheder for jobformidling, omstilling, uddannelse og efteruddannelse overalt i Danmark. LO og DA har også tidligere peget på behovet for en statslig forankring af beskæftigelsesindsatsen.
2. De tilbud, der gives til handicappede og mennesker med indlærings- eller adfærdsvanskeligheder, skal være af høj kvalitet, tæt på den enkelte borger, og vi skal undgå ventetider. Udviklingen mod mere nærhed og kvalitet i de sociale tilbud og retssikkerhed for de svagest stillede borgere skal fortsættes. Det ser vi positivt på. Men vi finder ikke, at der er taget tilstrækkelige hensyn til kvaliteten, udviklingen af og økonomien i sociale tilbud og vidtgående specialundervisning. Heller ikke for så vidt angår sikkerheden for, at der udbydes og udvikles tilstrækkelige tilbud. Med oprettelse af den nationale videns- og specialrådgivningsinstitution (VISO) må den enkelte borger også sikres en kvalificeret udredning af deres behov og det konkrete sociale tilbud, der stilles i udsigt. Alle borgere med behov bør kunne henvende sig direkte til VISO med henblik på rådgivning og vurdering af deres sag.

3. Borgerne skal hurtigt og nemt kunne komme i kontakt med offentlige myndigheder. Borgerne skal ikke rejse for langt. Samtidigt må borgerne sikres en korrekt og fortroligt behandling af deres henvendelse til det offentlige. Desværre lægger regeringen på f.eks. skatteområdet op til urimeligt lange geografiske afstande for borgerne. En løsning af det problem kræver flere skattecentre. I kommunernes borgerservicecentre må borgerne garanteres fortrolighed og en korrekt behandling, når medarbejdere får adgang til mange oplysninger om borgerne.
4. Vi prioriterer forebyggelse og en hurtig, god og sammenhængende sygdomsbehandling for borgerne højt. Derfor finder vi modellen for en kommunal brugerbetaling og medfinansiering meget bureaukratisk og uigennemsigtig. Vi mener ikke, at den foreslåede model vil understøtte de kommunale forebyggelsesinitiativer i tilstrækkelig grad. Og vi finder ikke, at regeringen har taget tilstrækkeligt hensyn til patientens rettigheder og mulighed for at opleve en sammenhængende behandling uanset om det er i regions- eller kommunalt regi.
5. Det er bedre, at give de folkevalgte i regionerne muligheden for at handle og udvikle deres opgaver – til gavn for borgerne regionalt og lokalt. Regionerne er blandt andet tvunget til at tænke i økonomiske kasser uden mulighed for tværgående prioriteringer. De folkevalgte bør have frihed til at organisere arbejdet med en demokratisk ledelse af regionerne til gavn for borgerne, uden centralt fastsatte regler, der kan undergrave den demokratiske dialog og proces.
6. Alle borgere har ret til en god kollektiv trafik for at få deres hverdag mellem arbejde eller uddannelse og hjem til at fungere. Det gælder også i yderområderne, hvor gymnasier og andre uddannelsesinstitutioner skal sikres en trafikbetjening, som kan understøtte en fortsat drift og udvikling. Hensynet til borgernes hverdag og transportbehov bliver størst, hvis der ad demokratisk vej bliver mulighed for at stille de folkevalgte til ansvar. Sjælland bør opdeles i to trafikselskaber, fordi der er forskelle i trafikbehovet i henholdsvis hovedstadsområdet og i det sydlige Sjælland.
7. Vi skal sikre miljø, rent vand og det åbne land for kommende generationer. Det kræver faglighed og en opgaveplacering, som respekterer armslængdeprincippet. Ellers er der fare for en lokal sammenblanding af erhvervs- og miljøinteresser til skade for kommende generationer.
8. Så mange unge som muligt skal have en ungdomsuddannelse. Vi ved, at flere unge får en ungdomsuddannelse, når ungdomsuddannelserne er tilgængelige - jævnt fordelt ud over landet. Det forudsætter, at der kommer klare beføjelser til at sikre en balanceret regional kapacitet og udbud med henblik på, at der er adgang til ungdomsuddannelser over hele landet – også uden for de større byer. Vi forudsætter endvidere, at der kan laves en aftale om principperne for taxametermodel og styringsreform, i det omfang dette ikke konkret kan gøres færdigt i denne samling.
9. Sikring af tryghed og retssikkerhed for medarbejderne ved struktur- og opgavereformen er centralt for os. Det er vigtigt, at der skabes en forpligtigelse til, at der på alle områder indgås tryghedsaftaler for medarbejderne, der også sikrer indsigt og retssikkerhed for de berørte, samt at der sikres midler til omskoling og efteruddannelse.

Ovennævnte punkter respekterer i sit indhold den grundarkitektur, som er indeholdt i de fremlagte lovforslag.

Det betyder dog ikke, at vi har ændret opfattelse af de problemer, som reformen rejser på en række områder. Vi er fortsat dybt betænkelige ved reformens grundarkitektur med meget få opgaver til de nye regioner, en atomisering af de stærke faglige miljøer i de nuværende amter, de folkevalgtes manglende muligheder for initiativ og uden reel mulighed for at påvirke indtægtssiden, samt manglen på analyser af reformens økonomiske konsekvenser. Vi må med beklagelse tage til efterretning, at regeringen under ingen omstændigheder vil ændre på den del af reformen.

Socialdemokraterne og Det Radikale Venstre lægger vægt på at komme videre for at skabe bedre løsninger til gavn for borgerne – også fordi brede politiske løsninger sikrer løsninger, der holder i fremtiden.

Det vil være muligt at nå til enighed om en del af de fremlagte lovforslag, såfremt regeringen i de konkrete forhandlinger dokumenterer sin vilje til at skabe brede flertal. De hovedsynspunkter, som vi her fremfører, har således en betydelig opbakning hos mange af de berørte borgere og deres organisationer.

Vi vedlægger til din orientering de breve, der er sendt fra vore to partiers ordførere til de respektive fagministre, da vi har forstået, at skriftlige meldinger er afgørende for regeringens muligheder for at forhandle.

Vi ser frem til regeringens tilkendegivelser i forhold til disse meldinger, gerne skriftligt.

Med venlig hilsen

Helle Thorning-Schmidt

Marianne Jelved